

ע"פ 21140/09/22 - דוד שיטרית ע"י נגד מדינת ישראל ע"י פרקליטות חיפה פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה

12 ינואר 2023

ע"פ 21140-09-22 שיטרית(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
הנשיא רון שפירא [אב"ד]
סגנית הנשיא בטינה טאובר
עדי חן-ברק

דוד שיטרית ע"י ב"כ עו"ד בוריס שרמן (סנגוריה ציבורית)

מערער

נגד

מדינת ישראל ע"י פרקליטות חיפה פלילי

משיבה

פסק דין

לפנינו ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט השלום בקריות (סימי פלג קימלוב) מיום 6.3.22 ומיום 26.6.22 בהתאמה, בת"פ 56948-07-21. הנאשם הורשע בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, זוכה מעבירה של תקיפת שוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק העונשין. נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (מיום 16.07.21 עד יום 23.07.21); מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו (עבירת איומים ועבירות כנגד שוטרים); ומתן פיצוי בסך 1,500 ₪ לכל אחד מ-3 אנשי המשטרה שהגיעו לביתו באירוע נשוא כתב האישום. הערעור מופנה הן כנגד הרשעת המערער בעבירות האיומים והן כנגד חומרת העונש שהוטל עליו.

ההליך בבימ"ש קמא:

נגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו ריבוי עבירות של איומים ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו. על פי עובדות כתב האישום, ביום 16.7.21 התפתח ויכוח בין הנאשם לאשתו בשל חשדו כי היא בוגדת בו. אשתו ביקשה ממנו לצאת מהבית ולאחר שסירב, היא התקשרה למוקד המשטרה. בעקבות כך הגיע לבית השוטר עלמני. הנאשם רצה לשתות בירה, וכשהשוטר ביקש ממנו לא לעשות כן החל הנאשם לקלל את השוטר ולומר ביטויים פוגעניים לגבי בני משפחתו. לאחר שהנאשם הוצא למרפסת הבית, הלם הנאשם על דלת החלון ואמר לאשתו כי הוא מכיר את השוטר עלמני ויודע איפה הוא מחנה את רכבו ויודע היכן אשתו מחנה את רכבה.

בעקבות הדברים ביקש השוטר עלמני מהנאשם להתלבש ולהתלוות אליו לתחנה ובתגובה השיב הנאשם כי הוא אינו בא איתו לשום מקום והמשיך לקלל. לבית הגיע קצין המשטרה פקד אימן סלאח ושני שוטרים נוספים, ביניהם השוטר

חמזה. בזמן שהשוטר חמזה הוביל את הנאשם לניידת, קילל הנאשם את השוטר ואמר לו שהוא יודע היכן הוא גר, היכן אשתו גרה והיכן ילדיו לומדים. גם בתחנת המשטרה אליה הובא הנאשם גידף הנאשם את הקצין סאלח על רקע גזעני בשל היותו מהעדה הדרוזית ואיים עליו. כשהקצין הבהיר לנאשם כי מדובר באיומים, תקף הנאשם את הקצין בכך שירק 3 פעמים ופגע בפניו. הנאשם המשיך לקלל ולגדף את השוטרים ולירוק על שוטר נוסף, ובין היתר, אמר לאחד השוטרים "הבן שלך הגדול ילך לך למוות אני מבטיח לך", כן לעג הנאשם למוצאו הדרוזי של אחד השוטרים.

לאור מעשיו אלה הוזחר הנאשם שאם ימשיך את התנהגותו יעשה כנגדו שימוש באמצעות "שוקר". בעקבות כך הנאשם אמר לקצין "תשמע מה אני אומר לך, בילדים שלי, בקבר של סבא שלי, זכרונו לברכה, אם אתה לא תקבל ירייה לתוך הראש". כן איים הנאשם באזני השוטר עלמני בפגיעה באשתו (של הנאשם) באומרו "דקלה, היום אני רוצח אותך".

בתשובתו של הנאשם לכתב האישום טען לביטול כתב האישום מחמת פגמים קשים שנפלו בחקירתו ובאופן הגשת כתב האישום. התיק נקבע לשמיעת ראיות לאחר שהנאשם כבר בעובדות כתב האישום וטען שהותקף על ידי השוטרים והיה קורבן להתנהגות מבזה ומשפילה מצדם בכל האירוע, כולל בביתו ובדרך לתחנת המשטרה. נטען כי הנאשם נעצר על לא עוול בכפו ונדרש להימנע בביתו שלו משתיית משקאות חריפים ולא היה חשד כלשהו לביצוע עבירה. נטען שהנאשם היה שיכור ברמה גבוהה, דבר שהובילו להתנהג כפי שהתנהג במהלך האירועים. כמעט בכל האירוע הנאשם היה אזוק באזיקי ידיים מחוברים לרגליו וזאת בניגוד להוראות החוק וכן נעשה שימוש באקדח טייזר שלא כדין. באשר לאיומים שהשמיע כלפי השוטרים נטען שהנאשם הגיב להתגרות ולאלימות מצדם של השוטרים.

במסגרת הכרעת הדין של בימ"ש קמא נקבע כי כמעט כל האירועים מושא כתב האישום מתועדים. כן נקבע כי מסרטון מצלמת הגוף של השוטר עלמני ומעדותו עלה כי כאשר הגיע לבית הנאשם היה ברור מתלונתה של אשתו של הנאשם כי היא ביקשה שהנאשם יצא מהדירה והוא סירב. במצב דברים זה, על אף שלא התרחש אירוע אלימות כלפי האשה כפי שהתברר לאחר מכן, פעל השוטר עלמני נכון, שכן לא ידע שאין מדובר באירוע אלימות במשפחה. מכאן שלא נפל כל פגם בהתנהלות המשטרה או מוקד 100 בהגדרת האירוע כאירוע אלימות במשפחה. זאת בפרט לאור העובדה כי מידי יום עומדת המשטרה לביקורת מצד הציבור בנוגע למקרים בהם אדישות של שוטרים הובילה לתוצאות קשות.

עוד נקבע בהכרעת הדין כי אמנם לא הייתה אלימות פיסית באירוע, אך מדובר היה באירוע בו הנאשם השמיע קללות, גידופים ואף אמירות מאיימות כלפי אשתו, והדברים אף עולים מעדותה של אשתו, ממנה עלה כי היא הזמינה את המשטרה כדי שזו תרחיק את הנאשם.

השתלשלות העניינים שהובילה לעיכובו של הנאשם ובהמשך למעצרו, אינה קשורה לחשד הראשוני עם פתיחת התיק, אלא להתנהגותו של הנאשם לאחר שהשוטרים הגיעו לביתו. לולא התנהגותו של הנאשם כלפי השוטרים שהגיעו לביתו, הנאשם לא היה נעצר וספק אם היה מעוכב. מסרטון מצלמת הגוף של השוטר עלמני, ניתן לראות שהנאשם החל לצעוק, להתלהם ולאיים כבר מתחילת האירוע. נדחתה טענתו של הנאשם לפיה לא היה מקום לדרוש ממנו שלא לשתות אלכוהול כשהוא בביתו. ביהמ"ש קמא קיבל את עמדת השוטר עלמני לפיה ביקש מהנאשם שלא לשתות על מנת שהאירוע לא יסלים בעקבות שתיית אלכוהול. נדחתה טענתו של הנאשם לפיה הוא נלקח מביתו כשהוא לבוש בתחתונים מבלי שניתנה לו אפשרות להתלבש. צפייה בסרטון מצלמת הגוף מעלה כי הנאשם לבש מכנסיים קצרים ולא

תחתונים, והשוטר עלמני ביקש מהנאשם להתלבש בטרם יצאו מהבית, אך הנאשם סירב. צוין כי הוכן תיק עם בגדים לנאשם ובהמשך הנאשם התלבש בתחנת המשטרה.

נקבע בהכרעת הדין כי במהלך האירועים שמרו השוטרים על שיח מכבד כלפי הנאשם וביקשו להרגיע את הרוחות. הטענה כי השוטר עלמני דחף או היכה את הנאשם משוללת כל יסוד. השוטר עלמני חש בסכנה בהיותו לבד עם הנאשם ובני משפחתו בתוך הדירה, הדלת ננעלה בשלב מסוים כשהשוטר בתוך הדירה והוא מבקש מהבן את המפתח והבן משיב שאין לו מפתח. גם כאשר הגיע הקצין סלאח וביקש לשוחח עם הנאשם במרפסת הבית לבד וניסה להרגיע אותו, הנאשם המשיך לצעוק עד שהקצין פקד על השוטרים לעצור אותו. הנאשם לא היה שיכור והתייחס לכל אחד מהשוטרים בצורה פוגענית במודעות מלאה וצלולה. הוא לא היה במצב של שכרות שפוטרת אותו מאחריות. גם בחקירה במשטרה שנערכה ככל הנראה שלוש שעות לאחר מכן קילל הנאשם את גובה הודעת החשוד על רקע היותו דרוזי כפי שעשה קודם לכן. נקבע כי המאשימה הוכיחה את כל העובדות המפורטות בכתב האישום ואת העבירות המתייחסות לחלק א' של האירוע מעל לכל ספק סביר והנאשם לא הצליח לעורר ספק כלשהו.

נקבע בהכרעת הדין כי הנאשם הובא לתחנת משטרה ועם הגעתו הושם בחדר עיכוב או חדר סיוור, על אף שהיה כבר עצור קודם לכן. במהלך כל האירוע בתחנת המשטרה לא הפסיק הנאשם לצעוק ולקלל ולאיים על השוטרים גידופים גזעניים והמשיך לצעוק ולקלל ולגדף את דיקלה על כך שנעצר בגללה. בשלב מסוים הנאשם כשהוא כבול מנסה לצאת מן החדר כעולה ממצלמת הגוף של השוטר חמזה. נקבע כי האמור בעובדות כתב האישום לגבי חלק זה הוכח מעל לכל ספק סביר על ידי המאשימה. הנאשם ירק על הקצין סלאח וקילל אותו ואת אמו ז"ל שנפטרה תקופה קצרה לפני כן. ממצלמת הגוף של השוטר חמזה ניתן לראות שסלאח סוגר את פיו של הנאשם כדי שלא ימשיך לירוק ומבקש אזיקים נוספים. בשלב מסוים אומר הקצין סלאח לשוטרים שאם הנאשם ימשיך לירוק יפעילו עליו את מכשיר הטייזר. הנאשם פעם אחר פעם צעק כי מכים אותו על אף שלא היה לכך כל זכר ותיעוד במצלמות.

לגבי השימוש באיזוק שלישי בימ"ש קמא קבע כי בתחנת המשטרה היה הנאשם כבול בידיו, ולאחר שהמשיך להשתולל נאזק גם ברגליו. כשהנאשם איים וירק על כל מי שהתקרב אליו הורה הקצין לכבול את הנאשם באזיק שלישי המחבר בין ידיו לרגליו (להלן: "איזוק שלישי" או "כבילת בננה").

על אף שכבילה מסוג זה פוגעת בחירותו של חשוד, ומוטב היה להימנע מכבילה זו, לא נפל פגם בעניינו בכבילתו של הנאשם בדרך זו, זאת בשם לב לכך שהנאשם לא רק איים וגידף אלא פעל בצורה אקטיבית נגד השוטרים ולא היה מקום לסכן את השוטרים שנכחו במקום. צוין כי צורת הכבילה בה כבלו את הנאשם הייתה מורכבת מאזיק ושרשרת ארוכה שאמנם לכאורה מגבילה את תנועתו, אולם בפועל ניתן היה לראות כי גם איזוק זה לא מנע מהנאשם לקום, ללכת, לנסות לצאת מהחדר ואף לעלות על כסא ולהתקרב לחלון החדר.

באשר לשימוש באקדח טייזר נקבע כי השוטרים פעלו בניגוד לנהלים בנוגע לשימוש בטייזר, שכן הם לא השמיעו באזני הנאשם אזהרה שהם עומדים להשתמש בטייזר שניתן לפני השימוש בו (זאת על אף שהזהירו אותו במהלך השעה שקדמה כי ייתכן שיעשו שימוש בטייזר). על אף ההתנהגות המבישה והאלימה מילולית של הנאשם, השוטרים לא היו במצב של סכנה מיידית, זאת אף בהתחשב שמדובר היה בימי קורונה, ולא עמדה לשוטרים טענת הגנה עצמית. העובדה שהשוטר עלמני אחז את הנאשם והצמיד אותו לקיר מיד לאחר השימוש בטייזר וצעק עליו "על מי אתה יורק בתחנת

המשטרה" מלמדת כי השימוש בטייזר היה ענישה לאור העלבון שחשו השוטרים, ולא מתוך תחושת מסוכנות מצד הנאשם או לצורך הגנה עצמית. השוטרים יכלו להתרחק מהנאשם וכך לא להיפגע מיריקותיו, והיה מצופה מהם לנהוג באיפוק ולבצע את תפקידם על אף הגידופים, הצעקות והאיומים שהשמיע. טענת השוטרים לפיה לא ניתן היה להכניס את הנאשם לתא עצורים כיוון שלא היה עצור הינה תמוהה, זאת בשים לב לכך שהיה כבול בידיו וברגליו וחירותו ממילא הוגבלה. נקבע כי העמדתו לדין של הנאשם בגין עבירת התקיפה עומדת בניגוד לכללי הצדק.

לגבי טענת הגנה מן הצדק צוין כי הנטל להוכחתה על הנאשם שצריך להוכיח כי קיים פגם מהותי ומשמעותי בהתנהלות המאשימה באופן שהגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי פוגעים מהותית בתחושת הצדק וההגינות. נקבע כי בענייננו, על אף שניתן היה להרשיע את הנאשם בעבירות של תקיפת שוטרים, אין זה ראוי לעשות כן בנסיבות העניין. אין חולק שהנאשם תקף את השוטרים בכך שירק עליהם פעם אחר פעם, ומדובר במעשה חמור, אלא שמנגד השימוש באקדח הטייזר יצר פגם של ממש בתחושת הצדק וההגינות ופגיעה חריפה בהן, ולא ניתן לרפא פגם זה רק בשלב העונש ביחס לעבירות תקיפת שוטרים. לפיכך הוחלט לזכות את הנאשם מעבירות תקיפת השוטרים בתחנת המשטרה.

עוד נקבע כי בשים לב להתנהגותו המכוערת של הנאשם בכל מהלך האירוע, ריפוי הפגם אינו מצדיק ביטולו של כתב האישום, שכן הנאשם הפנה איומים רבים כלפי השוטרים ובני משפחותיהם תוך שימוש בשפה מעליבה, פוגענית וגזענית, ואין מקום להורות על זיכוי מעבירות האיומים. כן לא נמצאה סימולטניות בין השימוש בטייזר לבין עבירות האיומים בבית הנאשם ואף לא בתחנת המשטרה, ולכן אין מקום להורות על זיכוי של הנאשם מעבירות אלו.

טענתו של הנאשם כי התנהגותו נבעה משכרות נדחתה. נקבע כי הנאשם שתה ככל הנראה אלוהול טרם הגעתו לתחנה, אך לא כל השפעת אלוהול עולה כדי הגנת שכרות. הנאשם נמנע מלהעיד ולא התייחס לכמות ששתה, ולא העמיד את גרסתו לחקירה נגדית. נקבע שלא הוכחה הגנת השכרות במידה הנדרשת ולכן לא עומדת לנאשם הגנה זו.

נדחתה טענתו של הנאשם לפיה יש לזכותו מעבירה של איום כלפי אשתו. השוטרים שמעו את הנאשם מאיים עליה כשהוא בתחנת המשטרה והנאשם לא הצליח לעורר ספק בגרסת השוטרים. מכאן שהמאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר את עצם אמירת האיום כלפי אשתו של הנאשם.

על כן, בסיכומו של דבר, הורה בימ"ש קמא על זיכוי הנאשם מעבירות של תקיפת שוטרים לפי סעיף 273 לחוק העונשין ואשר מתייחסות לחלק ב' לכתב האישום. באשר לעבירות האיומים בחלק ב' נקבע כי המאשימה הוכיחה בראיות את אשמתו של הנאשם מעל לכל ספק סביר, לרבות האיום לפגוע בדקלה ולכן הנאשם הורשע בעבירות האיומים שבחלק ב'. באשר לחלק הראשון של האירוע - חלק א' לכתב האישום - נקבע שהמאשימה הרימה את נטל הראיה המוטל עליה והוכיחה מעבר לכל ספק שהנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו ולכן הורשע בעבירות האיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

במסגרת גזר הדין קבע בימ"ש קמא כי יש להתייחס לכל האירועים שבכתב האישום כאל אירוע אחד לשם קביעת מתחם העונש. נקבע כי הערך המוגן שנפגע נוגע לשמירה על הסדר הציבורי ועל מלאכת השוטרים האמונים על אכיפת החוק

והחשש כי מביצוע עבירות מהסוג הנדון ייפגע כפועל יוצא הציבור בכללותו. כן נקבע כי בביצוע עבירות האיומים נפגעת שלווה הנפש והביטחון, במקרה זה של שוטר, אשר אמון על הסדר הציבורי. צוין כי לא ניתן להתעלם מאמירות הנאשם המהוות אמירות גזעניות על רקע דתם של שוטרים, אשר גורמות לביזוי ולהשפלה ומשפיעות על תפקוד השוטרים, וכן מהוות זלזול בשלטון החוק. עוד נקבע כי על מערכת המשפט לתת גיבוי מלא לאנשי אכיפת החוק המסכנים את חייהם ואת ביטחונם האישי לצורך עמידה במשימה, על מנת שיוכלו לבצע את עבודתם ללא פחד.

נקבע כי העבירות שביצע הנאשם אינן מאופיינות בתכנון או תחכום, והוא ביצע אותן על רקע צריכה מופרזת של אלכוהול, תוך איבוד שליטה על כעסו ומאפייני אלימות. מדובר בנסיבות חמורות שכללו אירוע מתגלגל במהלכו קילל הנאשם את השוטרים ואיים על חייהם ועל חיי בני משפחותיהם. התנהגותו של הנאשם מעידה על היעדר כל רסן, ועפ"י הפסיקה יש לנקוט באפס סובלנות כאשר מדובר באלימות או הכשלה של האמונים על השמירה של הסדר הציבורי. נדרשת אמירה עונשית שתבטא את ההגנה על אנשי חוק מפני פגיעה בשלומם ובכבודם.

נקבע כי מתחם הענישה נע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית לרבות פיצוי לנפגעי העבירה.

ניתן משקל לעובדה שהנאשם זוכה מעבירות של תקיפת שוטרים, בשל הפגם שנפל בהתנהלות השוטרים כשעשו שימוש בטייזר, וכן לנסיבותיו האישיות של הנאשם. נקבע כי הנאשם הינו אדם שאינו נרתע מהחוק, על אף שהושתו עליו בעבר עונשים. יש לשקול את הצורך בהרתעת היחיד והרבים ולבטא באמצעות העונש סלידה ממעשים כאלו. אין מקום לגישה סלחנית. צוין כי עברו הפלילי של הנאשם כולל עבירות רבות של איומים, עבירות תעבורה, עבירות כלפי שוטרים, העלבת עובד ציבור, פגיעה כשעבריו מזויין ועוד ויש לתת לכך ביטוי בקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם.

בסיכומו של דבר נגזרו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, והתנאי שלא יעבור אחת או יותר מן העבירות: איומים ועבירות כנגד שוטרים וירשע בה; פיצוי לשלושה שוטרים - 1,500 ₪ לכ"א מהם.

טענות המערער:

נטען כי שגה ביהמ"ש קמא כשזיכה את הנאשם רק מעבירות תקיפת השוטרים, ולא זיכה אותו מעבירות האיומים. התנהלות השוטרים כלפי הנאשם לאורך כל האירוע הייתה משפילה ומבזה, שכן הוא הובל מהניידת למרחב הציבורי כשהוא לבוש במכנסיים קצרים בלבד, ללא חולצה, זאת לעיני שכנים רבים. בתחנת המשטרה נאזק באופן שידי ורגליו חוברו, זאת בניגוד לנהלים, וכך הוא שהה במשך שעות ארוכות. הנאשם היה קורבן לאלימות מצד השוטרים, שחשמלו אותו באמצעות טייזר, תקפו וחנקו אותו. מחומר הראיות עולה שהמערער לא סיכן את השוטרים ולא תקף אותם, וכי האיומים שהשמיע והיריקות התרחשו כולם בתחנת המשטרה והיו כתגובה להתנהגותם של השוטרים כלפיו. הוא לא התנגד לפעולה של השוטרים ולא ניסה לברוח. הדבר היחיד האלים שהוא עושה זה שהוא יורק. הוא היה שיכור ולכן לא הייתה לו שליטה על מוצא פיו. גם אם ההגנה לא מוחלטת יש להתחשב בכך שהוא היה שיכור. רואים זאת בסרטון בתוך הבית. רואים שהוא לא שולט על הפה שלו. יש שם קללות וצעקות. אבל לגבי האיומים שהושמעו לאחר כבילתו והתנהלות השוטרים צריך לזכותו. התנהגו אליו בצורה נוראית.

משילוב הוראות סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), וסעיף 152(א) לחסד"פ עולה כי לביהמ"ש קיימת סמכות להורות על ביטול כתב האישום במקום בו הגשתו או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. המשיבה לא הצביעה על כל עילה שהצדיקה את כבילת המערער בכבילת בנה, בפרט שמדובר בכבילה שבוצעה בתחנת משטרה בה קיים תא מעצר. כבילה זו נוגדת את נוהל כבילת העצורים והיא בלתי חוקית, שכן המערער לא ניסה להימלט, לא ניסה לפגוע בגוף או ברכוש וניתן היה להסתפק באזיקי ידיים, או בצירוף של אזיקי רגליים נפרדים. מצפייה בסרטונים עולה כי מעבר לקללות בוטות אותן אמר, הוא לא סיכן את סובביו ומצופה היה מהשוטרים לנהוג באיפוק. ככל שהשוטרים חשו כי נשקף סיכון מצד הנאשם, היה עליהם להעבירו לתא מעצר במקום לכבול אותו באופן לא חוקי.

עוד נטען כי השימוש בטייזר כנגד הנאשם נעשה שלא כדין ולא בהתאם לנוהל וכדי להענישו על התנהגותו שכללה קללות ויריקות, ולא לצורך הגנה עצמית שכן לא נשקפה ממנו מסוכנות, לא היה חשש לבריחה או פגיעה ברכוש מצדו. לא קדמה להפעלת הטייזר אזהרה כנדרש בנוהל. השימוש בטייזר היווה תקיפה והתעללות מצד השוטרים ללא כל הצדקה עניינית. ביהמ"ש קמא הכיר במעשיהם הפסולים של השוטרים, אך לא מצא בכך די כדי לזכות את הנאשם מכלל העבירות שיוחסו לו. האיומים שהיו לפני הכבילה וההתנהגות הפסולה של השוטרים היו מעטים. יש איומים מצד הנאשם לפני כן, שהם לא שנויים במחלוקת.

נטען כי כתב האישום הוגש ללא בירור ראוי של טענות הנאשם כלפי התנהגות השוטרים ולא ניתן לנתק את התנהגותו של הנאשם מהתנהגות השוטרים כלפיו. הנאשם טען שקיבל מכות מהשוטרים וטענותיו לא נבדקו. אישור השפיטה שהתקבל ממח"ש ניתן מבלי שעמדה בפניה התמונה המלאה המתארת את עוצמת הפגיעה של השוטרים בנאשם. הגשת כתב אישום ללא אישור שפיטה כדין מחייבת את ביטולו. הוגשה בקשה למח"ש לבטל את אישור השפיטה וטרם התקבלה החלטה. מדובר באכיפה בררנית. כמו כן, נפלו פגמים בהתנהלות רשויות החקירה והתביעה בענייננו הפוגעים בתחושת הצדק הטבעי: ראוי היה שהחקירה לא תתנהל על ידי אותה תחנה בה שהה הנאשם אלא על ידי תחנה אחרת; עבירה של תקיפת שוטרים אינה עבירה שמטופלת על ידי התביעה המשטרתית אלא מצויה בסמכות הייחודית של הפרקליטות; הקצין שהיה באירוע מופיע באופן יום יומי בפני ביהמ"ש השלום בקריות אליו הוגש כתב האישום, כך שראוי היה לנהל את התיק בבימ"ש אחר במחוז.

טענות הנאשם בנוגע לגזר הדין: האמירות שהשמיע הנאשם היו בוטות וחמורות אך אי אפשר לנתק את התנהגותו של הנאשם מהתנהלות השוטרים. לא הכל תועד במצלמות. אמירות אלה נאמרו כשהנאשם כבול בניגוד לחוק וכשהוא מושפל ונסער. האיומים הם כלפי שוטרים ולא גורם אחר כלשהו. כל האיומים הם כלפי שוטרים וכתוצאה מהתנהלותם. במקרים אליהם הפנה ביהמ"ש קמא לא נגזרו על הנאשמים למעלה מ-6 חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות, וזאת על אף שחלק מהמקרים שהובאו כללו גם פגיעה פיסית, בשונה מענייננו. היה ראוי לקבוע מתחם שמתחיל ממאסר על תנאי ומסתיים במאסר קצר בפועל, אותו ניתן לרצות גם בעבודות שירות. הנאשם בן 40, אב ל-3 בגילאי 8 עד 21. לאחר מעצר של 8 ימים הורחק הנאשם לפרק זמן של 7 חודשים ונאסר עליו לצאת ללא ליווי מישוב בדרום הארץ. תנאים שיצרו קושי רגשי אצל בנו בן ה-8. 13 מתוך 14 הרשעותיו הקודמות של הנאשם ניתנו בגין עבירות שעבר כשהיה מתחת לגיל 30. בעשור האחרון ביצע הנאשם עבירה אחת דומה, לפיכך יש לראות רק עבירה זו של איומים, שבוצעה בשנת 2018, כעבר הרלוונטי לחובתו. הנאשם סבל מקשיים לימודיים, למד 10 שנות לימוד, התגייס במסגרת מקא"מ ושוחרר מצה"ל עקב חוסר התאמה. מבוקש לזכות את הנאשם מהעבירות בהן הורשע ולחילופין להקל בעונשו.

ההתנהלות של השוטרים לא נלקחה בחשבון במסגרת העונשים שנגזרו על הנאשם.

טענות המדינה/המשיבה:

מדובר בתיק שבו המערער הורשע במסכת ארוכה של איומים קשים ביותר כלפי שוטרים. לא מדובר באיום אחד אלא כתב האישום מתאר איום אחר איום. הכל התחיל עוד בבית שלו עוד לפני שהגיע לתחנת המשטרה. כבר שם הוא מאיים איומים מזעזעים כמפורט בסעיף 4 ובסעיף 8 לכתב האישום. הוא אמר לשוטר שהוא יודע איפה הוא גר ואיפה אשתו גרה ואיפה הילדים שלו לומדים. אחרי כל מסכת האיומים הזו הגיע לתחנת המשטרה, שם גם המשיך לקלל ולירוק על שוטרים. האיומים הם על רקע גזעני, איומים על שוטרים שזו חומרה מיוחדת. לגבי הקצין סלאח שאמר לו שיפסיק לקלל את אמו שרק נפטרה, הנאשם בכל זאת ממשיך וממשיך ואומר לו קללות איומות. אז השוטרים כובלים אותו. השופטת קבעה שהכבילה היא כדין. לגבי הטייזר נקבע שזה לא היה כדין ולכן הוא זוכה מעבירת התקיפה. אך הוא לא זוכה מעבירת האיומים ולכן אין קשר לכך שהשימוש בטייזר לא היה תקין. הפתרון הוא לא לזכותו מעבירת איומים. זה אדם שלא יודע לשלוט בפה שלו והטענה שהוא היה שיכור היא לא טענת הגנה. הוא בחר לשתות ולקלל ללא הרף את השוטרים שעושים מלאכתם נאמנה. גם אחרי המקרה הזה הוא מאיים על עוד אנשים כשהוא עוד מנהל את התיק הזה. ההרשעה החדשה שלו היא ממרץ 2022 לאחר המקרה הזה. גם היא לגבי עבירת איומים. גיליון ההרשעות הקודמות שלו גם הוא מלא בעבירות איומים, גם משנת 2009 שאז איים על ראש עיריית נהריה. זה אדם שלא מהסס לאיים על ראש עיר ועל שוטרים. אין לו גבולות ולכן העונש שקיבל אינו חמור בכלל. רק על האיומים בבית מגיע לו 12 חודשי מאסר. לא צריך להקל עמו. האיומים בתחנה גם לא היו מוצדקים ואין מקום להתערב בענישה שהיא ראויה. גם אם הפעלת הטייזר לא הייתה תקינה זה לא אמור להביא לזיכוי מעבירת איומים ויש לדחות את הערעור.

דין והכרעה בערעור:

לאחר שבחנו את טענות הצדדים ואת תיק בימ"ש קמא הגענו למסקנה כי אין מקום להתערב בהכרעת הדין או בגזר הדין של בימ"ש קמא ודינו של הערעור להידחות.

בכל הנוגע להכרעת הדין: טוען המערער כי היה מקום לזכותו גם מעבירות האיומים שכן התנהגות השוטרים לאורך כל האירוע הייתה מבזה ומשפילה. ראשית יצוין כי טענות המערער הן נגד ממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי בימ"ש קמא וכידוע, לערכאה הדיונית יתרון מובנה בקביעת ממצאים עובדתיים, נוכח התרשמותה הישירה והבלתי אמצעית מהראיות והעדויות המובאות בפניה, כך שאין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות כאמור [ע"פ 990/21 פלוני נ' מדינת ישראל (30.11.2022); ע"פ 2647/21 פלוני נ' מדינת ישראל (21.08.2022)]. בענייננו אין כל הצדקה להתערב בקביעות העובדתיות של בימ"ש קמא וממילא המערער לא הצביע על כל טעם לעשות כן.

גם לגופו של עניין ולאחר שבדקנו את טענת המערער איננו סבורים כי יש מקום להתערב בקביעותיו של בימ"ש קמא

בהכרעת הדין. איננו סבורים כי יש לקבל טענת המערער כי התנהגות השוטרים לאורך כל האירוע הייתה מבזה ומשפילה וכי הדבר מצדיק זיכוי מעבירות האיומים. ב"כ המערער אישר כי יסודות עבירת איומים התקיימו, אך טען כי לאור התנהלות השוטרים היה מקום לזכות את המערער מעבירות האיומים בהן הורשע. יצוין כי בימ"ש זה צפה בדיסק המתעד את תיעוד מצלמות הגוף של השוטרים מהאירוע וניתן לראות כי בתחילת האירוע, כאשר הגיע השוטר עלמני לביתו של המערער, השוטר פנה אל המערער בנימוס וברוגע, אך התנהגותו של המערער מתחילת האירוע ובכל מהלך האירוע הייתה מכוערת ותוקפנית.

ניתן לראות מתיעוד המצלמות שהמערער הפנה כלפי השוטר עלמני איומים, השתמש בשפה מעליבה ופוגענית, וכל זאת טרם התנהג אליו מי מהשוטרים בהתנהגות מבזה ומשפילה כטענתו. המערער אף השתמש בשפה פוגענית כלפי בת זוגתו מתחילת האירוע והאשים אותה בבגידה ועל כך שהזעיקה את השוטרים, תוך שהוא מאיים על כל הסובבים. על כן, אנו סבורים כי בצדק קבע בימ"ש קמא במסגרת הכרעת הדין כי בשים להתנהגותו של המערער בכל מהלך האירוע, ובעיקר טרם התנהגו אליו השוטרים בהתנהגות מבזה כטענתו (למשל בכבילתו בכבילה שלישית ושימוש בטייזר שנקבע על ידי בימ"ש קמא שלא נעשה כדון), אין מקום להורות על זיכוי מעבירות האיומים.

בימ"ש קמא החליט לזכות את המערער מעבירות תקיפת השוטרים בתחנת המשטרה, זאת למרות שהתנהגותו כלפי השוטרים הייתה חמורה ביותר, כאשר הוא יורק, מקלל, מאיים ומשתמש בשפה מעליבה, פוגענית וגזענית כלפי השוטרים. עם זאת, זוכה המערער מעבירות תקיפת השוטרים לאור קביעותיו של בימ"ש קמא כי מוטב היה להימנע מצורת הכבילה השלישית שבה נכבל המערער ומהשימוש בטייזר שלא בהתאם לנהלים. אך כאמור, הוחלט שלא לזכותו מעבירות האיומים וזאת לאור התנהגותו לאורך כל האירוע והפניית איומים רבים כלפי השוטרים עוד בטרם נעשה השימוש בכבילה או בטייזר וכבר מתחילת הגעתו של השוטר עלמני לדירה, למרות שהשוטר פעל באופן מנומס ורגוע. כאמור, אנו סבורים כי בצדק נקבע כי לא נמצאה סימולטניות בין השימוש בטייזר או התנהגות פוגענית אחרת כלשהי מצד השוטרים לבין עבירות האיומים בבית המערער. המערער נקט בשפה חמורה ובאיומים כלפי השוטרים מהרגע הראשון ולכן אין מקום להורות על זיכוי מעבירות האיומים.

בכל הנוגע לערעור על גזר הדין: בבואנו לדון בערעור על גזר הדין, אנו נותנים דעתנו לכך שערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בחומרת העונש שהושת על נאשם, אלא במקרים חריגים, שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שיש בעונש שנגזר משום חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת [ראו: ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (03.02.1998); ע"פ 6992/08 כץ נ' מדינת ישראל (12.10.2009); ע"פ 1964/14 שימשילשווילי נ' מדינת ישראל (06.07.2014); ע"פ 7716/14 אבו סעיפאן נ' מדינת ישראל (27.4.2015); ע"פ 6522/15 חאג' נ' מדינת ישראל (25.5.2016); ע"פ 4302/18 ספיר בוקשטיין נ' מדינת ישראל (21.01.2019); ע"פ 8435/17 דוד נפתלי נ' מדינת ישראל (07.04.2019)].

המערער טוען כי ייתכן שחלק מהאמירות שהשמיע במהלך התרחשות הממושכת של ההליך היו בוטות וחמורות, אך אי אפשר לנתק את התנהגותו שלו מהתנהלות השוטרים. נטען כי אמירות אלה נאמרו כשהמערער כבול בניגוד לחוק וכשהוא מושפל ונסער וכי האיומים הם כלפי שוטרים וכתוצאה מהתנהלותם.

אנו סבורים, כפי שקבע בימ"ש קמא, כי מעשיו של המערער פגעו פגיעה חמורה בשמירה על הסדר הציבורי ומלאכת השוטרים האמונים על אכיפת החוק. לא ניתן להתעלם מהאמירות הבוטות והפוגעניות של המערער, אמירות גזעניות וקשות אחרות, אשר נאמרו כלפי השוטרים וגרמו לביזוי והשפלה וככל הנראה השפיעו על תפקודם של השוטרים. המערער הפגין זלזול גמור בשלטון החוק ואין ספק כי במצב הדברים הנוכחי בחברה צדק בימ"ש קמא משקבע כי על מערכת המשפט לתת גיבוי מלא לאנשי אכיפת החוק המסכנים את חייהם ואת ביטחונם האישי לצורך שמירה על הסדר הציבורי ועל מנת שיוכלו לבצע את עבודתם ללא פחד.

אמנם שוטרים אמורים להיות בעלי יכולת להחיל גם אמירות בלתי ראויות ולדעת כיצד לנהוג במצבים רגישים אלו. עם זאת אין לתת לאמירות אלו הכשר וכאשר השוטרים פועלים בהתאם לחוק (ונקבע כי לפחות בחלק מהזמנים בהם נאמרו האמירות התנהלותם של השוטרים הייתה בהתאם לנדרש מהם) יש לגבות את התנהלותם ולהעניש את מפר החוק בהתאם.

מדובר באירוע חמור שבמהלכו קילל המערער את השוטרים ואיים על חייהם ועל בני משפחותיהם, וזאת מתחילת האירוע ועוד בטרם נכבל ובטרם נעשה שימוש בטייזר. כפי שקבע בימ"ש קמא, התנהגותו של המערער מעידה על היעדר כל רסן ויש לנקוט באפס סובלנות כאשר מדובר באלימות, בפגיעה בשלומם וכבודם או בהכשלה של האמונים על השמירה על הסדר הציבורי.

אין גם מקום לתת משקל מקל לאפשרות שהמערער פעל תחת השפעה חלקית של אלכוהול. לא נטען ולא הוכח כי היה נתון למצב של העדר שליטה על התנהלותו. כל זאת מבלי להתייחס לעובדה כי עצם השתיה של האלכוהול הייתה בגדר של כניסה מרצון למצב שבו הוא נמצא ופועל. התנהלותו הייתה במצב בו הוא שולט על התנהגותו ופועל תוך מודעות מלאה למצבו ולמשמעות התנהגותו הפסולה.

בנסיבות העניין איננו סבורים כי יש להתערב במתחם הענישה שנקבע או כי העונש שהוטל על המערער חורג לחומרה במידה המצדיקה התערבות של ערכאת הערעור. בימ"ש קמא נתן משקל לעובדה שהמערער זוכה מעבירות של תקיפת שוטרים, בשל הפגם שנפל בהתנהלות השוטרים כשעשו שימוש בטייזר, וכן לנסיבותיו האישיות של הנאשם.

כפי שנקבע, נראה כי המערער הינו אדם שאינו נרתע מהחוק, על אף שהושתו עליו בעבר עונשים. צדק בימ"ש קמא משקבע כי יש לשקול את הצורך בהרתעת היחיד והרבים ולבטא באמצעות העונש סלידה ממעשים כאלו. בימ"ש קמא שקל אף את עברו הפלילי של המערער, הכולל עבירות רבות של איומים, עבירות כלפי שוטרים והעלבת עובדי ציבור. כאמור, איננו סבורים כי מדובר בענישה חריגה באופן המצדיק התערבות ועל כן, יש לדחות את הערעור גם לעניין העונש.

בסיכומי של דבר - דינו של הערעור להדחות על כל חלקיו וכך אנו מורים.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ג, 12 ינואר 2023, במעמד המערער (באמצעות ויעוד חזותי) וב"כ הצדדים.

עדי חן-ברק, שופטת

בטינה טאובר, סגנית
נשיא

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]